Tác Giả: Nguy□n Xuân Nghĩa
Thứ Hai, 06 Tháng 4 Năm 2009 01:11

...Obama th□ vai L□ Túc đ□ dung hoà quan đi□m c□a Ngô và Th□c...

G20 và Nh□ng H□a H□n

Tr□□c khi Th□□ng đ□nh nhóm h□p, truy□n thông qu□c t□ nói nhi□u đ□n d□ bi□t quan đi□m c□a các v□ lãnh đ□o v□ ngh□ trình hay □u tiên, đ□c bi□t là gi□a Pháp-Đ□c v□i Anh M□, cho nên d□ lu□n có th□ hoài nghi v□ k□t qu□. Nh□ng phát bi□u □y đ□u mu□n tác đ□ng vào d□ lu□n đ□ chu□n b□ cho vi□c th□o lu□n bên trong.

Ch□ vào h□i ngh□ thì h□ cũng bi□t nh□□ng b□ và đ□a ra m□t s□ đ□ ngh□ c□p thi□t trong b□i c□nh kh□ng ho□ng tài chính và suy thoái kinh t□ toàn c□u. Vì v□y, n□u có k□t lu□n là qu□c gia nào cũng đ□t th□ng l□i trong h□i ngh□ này thì cũng không sai vì không l□ ng□□i ta "đi không r□i l□i v□ không"?

Đi□m son đ□□c truy□n thông Âu Châu nói t□i là s□ nhũn nh□n dún d□□ng nh□t c□a T□ng th□ng Barack Obama trong h□n hai ch□c lãnh t□ có m□t.

V□ th□c t□ c□a nh□ng đi□u thoả thu□n, Th□□ng đ□nh G20 này có □nh h□□ng tích c□c và lâu dài h□n k□ tr□□c vào ngày 15 tháng 11 t□i Th□ đô Hoa K□. Nh□ng b□o r□ng th□ gi□i đã ti□n t□i m□t "tr□t t□ m□i" nh□ Th□ t□□ng Gordon Brown c□a Anh đã nói thì có l□ v□n l□c quan. May l□m thì Th□□ng đ□nh s□ đem l□i m□t s□ l□i th□ cho ông Brown trong cu□c b□u c□ s□p t□i.

N□i dung c□a nh□ng thoả thu□n □y là gì?

***

Th□□ng đ□nh G20 trình bày k□t qu□ trong 29 đi□m c□a b□n tuyên b□ chung, có th□ t□p trung vào b□n đ□ m□c chính. Th□ nh□t là g□p rút c□u nguy kinh t□ toàn c□u; th□ hai ch□n ch□nh h□ th□ng tài chánh qu□c t□ đ□ ph□c ho□t th□ tr□□ng tín d□ng và đ□u t□; th□ ba ki□n toàn lu□t l□ và tăng c□□ng ki□m soát đ□ m□t v□ kh□ng ho□ng tài chánh t□□ng t□ s□ không tái di□n; và th□ t□, đ□m b□o tinh th□n liên đ□i gi□a các qu□c gia đ□ v□a nâng đ□ các n□□c đang phát tri□n v□a đ□y lui ph□n □ng b□o h□ m□u d□ch. Ngoài ra còn vài ba tiêu chí khác, nh□ □ng h□ k□ ngh□ b□o v□ môi sinh (công ngh□ xanh) và chia s□ thành qu□ phát tri□n đ□ng đ□u gi□a các n□□c...

Đ□y là v□ đ□i th□.

V□ th□c t□, Th□□ng đ□nh đã có hai lo□i quy□t đ□nh chính là tung ra m□t l□□ng tài nguyên t□□ng đ□□ng v□i ngàn t□ M□ kim đ□ kéo kinh t□ th□ gi□i ra kh□i suy thoái và, th□ hai, nghiên c□u vi□c thi□t l□p m□t h□ th□ng lu□t l□ toàn c□u đ□ ngăn ng□a tái di□n tai h□a tài chánh hi□n nay.

Hãy nói v□ ti□n.

Th□ gi□i đang có m□t đ□nh ch□ c□u nguy tài chính và đi□u ti□t sinh ho□t kinh t□ qu□c t□ là Qu□ Ti□n t□ Qu□c t□ IMF. Đ□nh ch□ □y hi□n ch□ có ch□ng 250 t□ đô la l□i đang ph□i c□p c□u g□n hai ch□c qu□c gia trong đó h□n phân n□a □ t□i Âu Châu. Bây gi□, l□p t□c IMF s□ có thêm 750 t□, t□c là tăng ngu□n tài tr□ thêm ba l□n. Tr□□c h□t là nh□n 250 t□ và n□u c□n thì còn nh□n thêm 250 t□ n□a. Ngoài Nh□t B□n, Hoa K□ và Liên Âu s□ góp m□i kh□i 100 t□ thì ch□a rõ các x□ khác s□ châm thêm bao nhiêu cho con s□ 500 t□ □y. Trung Qu□c có h□a h□n mà ch□a g□t đ□u, Qu□c v□□ng Saudi Arabia thì đ□□c m□i ng□□i ngó nhìn ch□ đ□i mà ông c□ l□ng l□ ngó lên tr□i.

Ngoài vi□c châm thêm 500 t□, các n□□c trong nhóm G20 còn c□p thêm 250 t□ cho IMF đ□ nâng m□c "đ□c trích" - t□c là "quy□n trích xu□t đ□c bi□t" (Special Drawing Righst) c□a các h□i viên. Quy□n đ□c trích này là m□t lo□i ngo□i t□ d□ tr□ nên có th□ đ□□c chuy□n thành ti□n cho vay đ□ khai thông ách t□c tín d□ng cho nhi□u n□□c đang b□ k□t.

R□t đáng chú ý là G20 không thay đ□i đ□nh m□c góp v□n c□a các h□i viên IMF (quotas): là các n□□c giàu ti□n ch□a th□ gia tăng □nh h□□ng c□a mình trong đ□nh ch□ này b□ng cách hùn thêm v□n cho IMF. Hoa K□ v□n đóng ch□t!

Ra kh□i khuôn kh□ IMF, Th□□ng đ□nh G20 cũng quy□t đ□nh c□p thêm 100 t□ cho Ngân hàng Th□ gi□i và các ngân hàng phát tri□n c□p vùng. Vì lo□i ti□n này dùng đ□ tài tr□ các d□ án phát tri□n □ các n□□c nghèo nên ch□a có k□t qu□ c□u nguy kinh t□ l□p t□c. Ngoài ra, G20 cũng h□a đ□a thêm 250 t□ đ□ tài tr□ ngo□i th□□ng toàn c□u qua các ngân hàng phát tri□n hay các c□ s□ tín d□ng.
***
Bây gi□, v□ ki□m soát và lu□t l□.
G20 s□ l□p ra m□t H□i đ□ng □n đ□nh Tài chính, Financial Stabilization Board, g□i t□t là FSB, đ□ tăng c□□ng kh□ năng theo dõi và c□nh báo m□i nguy c□ tài chính trong t□□ng lai. H□i đ□ng này ch□ y□u là do kh□i Âu Châu nghiên c□u và đi□u hành bên c□nh IMF v□i m□t s□ nhi□m v□ ki□m soát g□t gao h□n. Vi□c ki□m soát □y khá m□ r□ng và s□ chi ph□i th□ tr□□ng tài chính ngân hàng th□ gi□i, t□ các qu□ đ□i xung hay hedge fund, đ□n l□□ng và b□ng c□a doanh gia, t□i ph□m ch□t c□a các công ty th□m đ□nh giá tr□ trái phi□u nh□ Standard & Poor's hay Moody's. Trên nguyên t□c thì sau này, các ngân hàng t□ th□□ng m□i đ□n đ□u t□ s□ b□ thanh tra ch□t ch□ h□n, khó vay m□□n □u t□ đ□ kinh doanh v□i quá nhi□u r□i ro, ho□c che gi□u nghi□p v□ hay lý l□ch thân ch□, v.v...
Đây là lo□i quy□t đ□nh táo b□o có th□ thu h□p ph□m vi kinh doanh c□a các công ty tài chính hay ngân hàng nên g□p s□ ph□n đ□i m□nh nh□t t□ doanh tr□□ng Hoa K□. Trong th□c t□, đây là lo□i "tr□t t□ m□i" r□t bi□u ki□n, t□c là hình th□c mà ch□a th□ có □nh h□□ng.
Lý do là H□i đ□ng FSB này thay th□ m□t c□ ch□ t□□ng t□ là Di□n đàn □n đ□nh Tài chính FSF có s□n t□ 1999 (v□i thành viên là nhóm G7 c□ng thêm x□ Hoà Lan". L□n này, FSB là FSF đ□□c tái sinh, có 20 thành viên c□a nhóm G20, c□ng thêm x□ Tây Ban Nha và □y h□i Âu Châu, t□c là Hành pháp c□a Liên Âu. FSB s□ nghiên c□u h□ th□ng lu□t l□ m□i cho G20 ban hành sau này.
Nh□ng, hãy t□□ng t□□ng ra h□n hai ch□c đ□u b□p cùng chu□n b□ m□t th□c đ□n ph□i h□p kh□u v□ c□a h□n hai ch□c ông bà ch□! Ch□ c□n m□t qu□c gia không đ□ng ý là đ□ ngh□ s□ b□ chìm xu□ng □ d□□i nên không đ□□c đ□a lên trên và bi□u quy□t thành lu□t l□ có giá tr□ c□□ng hành cho c□ th□ gi□i. Ta có th□ s□m th□y ra đi□u □y khi H□i đ□ng này trình bày báo cáo đ□u tiên cho các T□ng tr□□ng Tài chính c□a nhóm G20 t□i h□i ngh□ tháng 11 □ bên Scotland, ta hay g□i là Tô Cách Lan.
***
Đáng chú ý trong lo□t sáng ki□n v□ ki□m soát tài chánh là vi□c gi□i tr□ các h□m tr□n thu□, các "thiên đ□□ng thu□". H□m tr□n thu□ là nh□ng khu v□c mà có lu□t l□ thu□ khoá r□t m□m đ□ đón nh□n doanh nghi□p qu□c t□ l□p h□i s□ h□u tránh đ□□c gánh n□ng thu□ khoá □ nhà.
Đ□y là m□t sáng ki□n do Pháp đ□a ra căn c□ trên phúc trình c□a T□ ch□c H□p tác và Phát tri□n Kinh t□, hay g□i t□t là OECD. Quy□t đ□nh này khó tr□ thành văn ki□n có giá tr□ c□□ng hành v□ lu□t pháp vì nhi□u x□ có th□ tr□c l□i khi l□p ra h□m tr□n thu□ cho doanh nghi□p x□ khác, k□ c□ Th□y Sĩ, Trung Qu□c, Liechtenstein hay Malaysia và th□m chí Ireland ho□c các đ□o qu□c c□a Anh.... Các thành viên G20 ch□ có th□ có nh□ng cam k□t bán chính th□c v□i nhau là s□ h□n ch□ d□n chuy□n □y mà thôi.
Đi□m lý thú là chính T□ng th□ng Obama l□i đ□ đòn cho Ch□ t□ch H□ C□m Đào khi T□ng th□ng Sarkozy nêu đích danh hai h□m tr□n thu□ vĩ đ□i là Hong Kong và Ma Cao và đòi đ□a phúc trình c□a OECD vào văn ki□n chính th□c c□a G20. Obama th□ vai L□ Túc đ□ dung hoà quan đi□m c□a Ngô và Th□c!
Khi các đ□i gia còn bao che cho nhau nh□ v□y thì làm sao b□t Malaysia, Philippines hay Uruguay ho□c Singapore tôn tr□ng? Dù sao, nh□ G20 nêu v□n đ□ trong tuyên b□ chung, các n□□c b□ thi□t s□ có thêm lý c□ ki□n cáo t□ng b□ng và đây là m□t đi□u hay. Nh□ng ch□a ch□c đã

có h□u qu□ r□ng l□n.
***
T□ng k□t l□i thì trong tr□n đánh G20, Pháp Đ□c đ□ng chung tr□n tuy□n, Anh-M□ đ□ng phía bên kia, v□i s□ bi□u đ□ng tình c□a Nh□t - và s□ im l□ng giám tr□n c□a Trung Qu□c, Nga cùng các n□□c khác.
Pháp và Đ□c chú tr□ng t□i nguyên nhân kh□ng ho□ng tài chánh và thay vì tăng chi thì đòi v□a châm ti□n cho IMF v□a tăng c□□ng ki□m soát h□ th□ng tài chánh và ngân hàng. Anh và M□ - Gordon Brown và Barack Obama - thì chú tr□ng t□i c□u nguy kinh t□ b□ng bi□n pháp tăng chi đ□ kích c□u. Và g□p ph□n □ng m□nh t□ các x□ khác.
Vào Th□□ng đ□nh và các h□i ngh□ song ph□□ng, Obama ráo ri□t thoái b□, còn kh□ng đ□nh r□ng M□ ch□ là m□t qu□c gia nh□ m□i qu□c gia khác mà thôi... Nên đ□□c m□i ng□□i ng□i khen.
Vì v□y, ai cũng có th□ nói r□ng mình đã th□ng. Th□t ra, th□ng l□n là IMF, các n□□c Âu Châu s□p đ□□c c□p c□u, và □ đ□ng sau là Pháp và Đ□c. T□ng th□ng Pháp Nicolas Sarkozy đ□t thành qu□ bi□u ki□n vì là ng□□i ri□t róng □n ào nh□t. Nh□ng, l□m l□ và kh□c li□t chính là Th□ t□□ng Đ□c Angela Merkel: Đ□c đang kín đáo nói "Không!" v□i M□.
Đây m□i là chuy□n đáng chú ý nh□t trong lo□t Th□□ng đ□nh này.